

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Papierhandschriften. Fragmenta.
Nachträge

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1971

Aug. pap. 48

[urn:nbn:de:bsz:31-8364](#)

- + 47. (1) u. 133 f. (f. 1—129 zu 2 c., 36—39 l.) 302 X 212, s. XV.
f. (1). 1. 2. 3. 4. 5. 6 | 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13; 14—133 =

10 Sexterne.

Hainrici de Hassia lectura super Genesim. Volumen VII.

f. (1) Tabula.

1, 1 Pri(mu)m alphabetum

Taliter ergo et tantum dictum sit de illa quarta sequela mortis cum incidentibus que erat distribucio bonorum post mortem relictorum... (128, 2)... Omnes ergo qui sine fide illorum articulorum mortui fuerant iuste sunt dampnati etc.

(1') und 128' 1—129, 2, 131'—133 Inhaltsverzeichnisse.

58 unten vier Versus de facie Xpi Veronice Xps wltum depinxerat eius... Plus quā Xpoferi uel alias sanctificati.

Vorn auf Deckel Hainricus de Hassia [Volumen VII]

Alte Signatur 25/K, Schild abgelöst.

Holzband mit grauem Leder überzogen; vorn (von 5) 1 Buckel, hinten (von 5) 3 Buckeln erhalten; 2 Lederspangen mit Metall beschlagen.

- + 48. 341 f. 298 X 215, s. XIV ex.—XV in.

I f. 1—26 = 1 Dreizehner; 27—30 = 1 Septenio; 41—44 = 1 Binio; 45—116 = 6 Sexterne; 117—126 = 1 Quinio; 127—138 = 1 Sextern; * * 139—162 = 1 Zwölfer; 163—192 = 1 Fünfzehner; 193—196 = 1 Binio; 197—208 = 1 Sextern;

x. 209. 210. 211. 212. 213. 214 | 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221.

f. 1—15 zu 1 c. zu 47—59 l.; 38—40 zu 2 c., 41—42 l.; 41—116' 1 c., 42—47 l.; 117—126 1 c., 40—43 l.; 127—138 in 2 c., 39—46 l.; 139—196 in 1 c., verschiedene l.; 197—206 in 2 c., 58—69 l.; 207—221 zu 1 c., 52—70 l.

Collationes doctoratus etc.; sermones in concilio Constantiensi habitu.

1 Ad sanctissim(u)m in Xpisto patrem et dom(inu)m dom(inum) nostrum Bonifacium digna dei prouidencia papam Nonum.

Sic exarserunt bella sceleratis homi(nu)m facinoribus clementissime pater... Vbi beati sempiterno fruuntur æuo in sinu Abrahe felicissimi colloceris T : viiij mensis Marcij etc. | Minimus S. V. seruulus Jo Me Capitaneus §§ cum regine datis.

Collacio facta per egregi(u)m decretorum doctorem Dom(inu)m Herman(nu)m Pullenuelt audit. sacri pallac. app^m in pub. magistri Joh. Kemphff in vrbe apud ecc(lesia)m sancti Petri 1396 p^a die May

In nomine patris et filij et spiritus sancti et virginis Marie gloriose Amen.

Ueni coronaberis Cant. IIIJ (8) Reuerendissimi patres ac domini mei prestantissimi in presentis actus agressu lingwe... (2')... in patria quam tibi et nobis omnibus prestare dignetur qui viuit et regnat benedictus in secula. Amen

3 In presentacione d(omini) Nyc. de Vng(aria) 1397 — p^a Augusti.

Certamen forte dedit illi vt vinceret et sciret quoniam omnium potencior est sapiencia Sapienc. X°.

Per industriam que comparande sapiencie mater est... deo gracias Amen : ~

3' In nomine indiuidue trinitatis Amen.

In presentac. domini Geroslay de Bohemia.

Venit ad portum et asce(n)dit per gradus eius Ezechye 41 c°.

Geminam portam virtutis alteram... Exami(nu)m que Iuris etc.

4 Hanc collacionem fecit excellentissimus vtriusque Iuris doctor d. Franc. de Zabarellis pro pn^o studij 1391 In Ciui(ta)te Pad.

Lingnum vite in medio paradisi. Genes. 2° cap^o.

Deuotissimus doctor B^{us} Bernhardus . (7)... qui cum eius vnigenito filio nostro redemptore ac spiritu sancto vnuus et trinus viuit et regnat in secula benedictus Amen.

Gracia domini nostri Ihesu Xpisti et comunicacio sancti spiritus sit cum omnibus nobis Amen.

Celeberrimi prestantissimique summi cunctorum... qui sine fine viuit etc.

8 Ad Invictum principem domi(nu)m Franc. Cauar. ducem ac Pataui oracio obitum incliti domini Franc(isci) eius genitoris obnixe complorans.

Mangnificatus est super omnes reges terre 3^u Regum X°.

Optaret invicte princeps alma hec tua vniuersitas felicissimi tui Paduani studij verba facere... (9)... obsecramus.

10 In Nomine patris et filij et spiritus sancti.

Reuerendissime pater et singularissime domine speculum ac lucerna prelatorum devota d. v. vniuersi(ta)tis (studij Flor. ausgestrichen) studiosorum vtriusque iuris huius studij Florent. confluens ad reuerenciam... Circa cardines celi perambulat Job XXIJ cap^o... (10')... per infinita secula benedictus Amen.

Doctrina bona dabit graciam Scribitur Proverbiorum 13.

Cvm mentis nostre aciem contemplande... (11)... Cui sit honor virtus et gloria in secula sc̄l Amen

Vir dei es tu II Regum XVIJ.

Diuinum virum insuperque admirabilem... (11')... eo autem adhibita doctrina est que vel viciosissimam naturam atollere possit Verba sunt in plurali Cycer. l. I epistolarum ad Quint(u)m fratrem epistola p^a (I 1, 2, 7) ac dilectissim(u)m fratrem d. Haynr. etc.

Omnes habebant Iohannem quia vere propheta est Marc. XI.

(S)Apientum summa vna omnium semper extitit... (12')... regnantis in secula Amen.

In Xpisti nomine Amen.

Vide et visita vnicam istam et perfice eam quam plantauit dextra tua Verba hec habentur originaliter psal. 69 Qui regis Ysrahel... (14')... ut fruacione facialis visionis diuine letari valeam in patria Amen.

Franciscus Francisco Petrace salutem Ciceronis epistolas cum vt ais epistola quadam audiissime perlegisses Vnde nescio motus auctorem laceras inmodeste quidem hunc potissime cuius ope summam te consecutum eloquacie non diffiterere... (15')... Valete feliciter mei memor Sept.

Modicum plora super mortuum quoniam requieuit Ecclesi^a XVII (lies XXII).

Pietatis et humanitatis officium possumus plorando mortuis exhibere... (15')... qui est inter mortuos Viuus et cet.

Thema pro repeticione facienda.

Scribitur Ezechyelis primo c^o Sta supra pedes tuos... (16)... ad finem.

Codice de veteri iure enucleando l de auctore | In autentica . . .

Anno humane salutis | Anno Domini Quin///cimo

17' Infra scripti sermones propositi sunt per Reuerendiss(imu)m v(i)rum d. Franc(iscum) de Zabarellis vtriusque Iuris doctorem subtiliss(mu)m in principijs lecturarum suarum ordinatis in Iure Canonico In Ciuitate Florentina ac in studio Paduano.

Accedite ad eum et illuminamini psal. 33 Benedicam domino in omni tempore... tribuat ipse qui est trinus et vnum per infinita secula benedictus Amen.

Anno domini 1398 Incepit predictus profundissime sciencie vir d. Franc(iscus) de mense februarij et sic iam inchoato 91 legere decreta(alia) in studio Paduano et tunc proposuit.

18 In librum secundum prefacio 1392.

Adaperiat dominus cor vestrum in lege sua 2 Machabe(o)rum p^o
Altissimus legifer noster Ysaie 33... feliciter in patria Amen.

Eodem anno 1392 de mense Februar. Intrau^t doctor. Colleg. Padue
tunc fecit collacionem infra scriptam.

Si inveni graciā in oculis tuis detur michi locus primi Regum
27° Deuotissimus doctor beatus Bernh(a)r(dus)...(18')... in principio
Ad laude etc.

In dei nomine Amen Hanc collacionem fecit 1389 pro principio
leccio(nu)m suarum in studio Florentino.

Sapiencia infinitus thesaurus est hominibus quo qui vni sunt parti-
cipes facti sunt amicicie dei Sapiencie 7° Reuerendi patres et domini
Cum naturale (19) sit... (19')... benedictus Amen.

Anno 1390 Incepit de mense februarij et sic inchoato iam anno
91 legere decretalia in stud(i)o Padu(an)o et tunc proposu(i)t auct.
hanc.

Diuicie salutis sapiencia et sciencia Ysa 31 Eximius ac facundissi-
mus doctor beatus Ambro(sius)...(20) ... benedictus Amen.

(D)iligenter investiga patrum memoriam Job 3° Reuerendi domini
... (20')... per omnia secula seculorum amen.

¶ Sit cor nostrum perfectum cum domino deo nostro Ut ambulemus
in decretis eius, tercij Regum VIIJ^o.

Sacratissimi siquidem canones... regnat in secula Amen.

¶ Percipite auribus legem dei nostri Ysaie primo capitulo.

Aures vt Ysidorus... (21)... in patria Amen.

Salus nostra in manu tua est Genes. 43 capitulo.

Reuerende pater et domine Cum per diuine pagine volumina...
(21')... altissimus Amen.

In presentacione (domini alicuius ausgestrichen) | Iter facite ei qui
ascendit super occasum Psalmo 67.

Deuotissimus doctor beatus Greg... (22)... rectoratu quod etc.

In presentacione nobilis viri d. Abraham de Polo^a Rect. fact^p
1393 15 Junnij.

Desideri(u)m suum iustis dabitur Prouerb. X Deuotissimus... de-
relinquam te Jos. p^o cap^o Amen.

Mangnificabo nomen tuum Gene. 12.

Summi eterni infiniti... (23)... in secula Amen.

Vidi dominum sedentem super solium excelsum Ysaie VJ^{to}.

Beatissime pater... promulgatum.

Lustraui animo meo vniuersa vt scirem et considerarem et quere-rem sapienciam et rationem Ecclesi^{us} V^o capitulo.

Considerans reuerendissimi p et d... (23')... repenset Amen.

Danti michi gloriam Ego dabo sapienciam Ecclesia(s)t .Li.

Hec auctoritas dicit... iteratur.

In Conuent. d. Ny. de Ung(aria) p^a Aug.

Exaltent eum in ecclesia et in kathedra seniorum laudent eum
Psal. CVI.

Celebratur laudes egreg. viri domini Ny. fiduciam habemus... (24')
regnat Amen.

29 In n(omine) domini ame(n).

Abscondita sunt ab oculis tuis Sacra^{ma}... (34)... benedictus Amen
factus per Reuerendum p. Andream ep c(i)uita(tis) Sc(otorum?) coram
concilio in Constancia abreuiatus.

34' [Sermo | Eligite meliorem] (Jacobi ep. Laudensis)

In Xristi nomine amen

^{ruinam}
Tam minima vniuersalem oportunitas releuandi... (38)... deus per
infinita secula seculorum Amen = Mansi XXVIII c. 601—611.

Decem sunt canones ewangelistarum Canon est Regularis colleccio
... In decimo quilibet solus vnde versus (in 2 col.)

(38, 1) Quatuor est primus primis tribus alter opimus... (40, 1)...
Agnos committit in se librum Ioha finit

41 Johannis Gersonii tractatus de protestacione circa materiam fidei
contra hereses diuersas.

Prologus | Protestacio seu reuocacio generalis aut condicionalis...
(44')... Has interim consideraciones XII^{cim} posuisse velut in transcursu
suffecerit XXIX^a mensis octobris anni 1415. ciuitate Constancensi vbi
sacrum agebatur generale concilium prestante eo qui est deus benedictus
in secula Amen. = Opp. t. I (1728) c. 28—36.

45 Gersonii sermo.

Spiritus domini replete orbem terrarum sap^p p^o, hoc preclarum sa-
pientis eulogium... (50)... qui est deus benedictus in secula Amen.

Explicit sermo factus coram concilio generali Constancensi per
dominum cancellarium Parisiensem magistrum Iohannem de Garsuon
sacre theo^e professorem In die sancto penthecostes VIJ die Iulij Anno
domini M^o. CCCC^o XVI° apostolica sede vacante.

50' Sequitur sermo magistri Mauricij de Praga factus coram con-
cilio generali Constancensi dominica VII^a post festum penthecostis anno XVI°

„Attende a falsis prophetis M^t viij scribitur . . . (54') . . . in secula benedictus Amen.

Sequitur sermo factus in ecclesia maiori Constanī coram concilio generali per dominum (Gerson) cancella(riu)m ecclesie Paris. in die natuui(ta)tis beate virginis Marie que fuit viij septembris anno domini M^o ccccc^o XVI°

Jacob autem genuit . . . Inuocandum te iudicamus . . . (60) . . . de qua natus est Ihesus qui vocatur Xpistus, amen = Opp. t. III (1728) c. 1345—1359.

„Alma redemptoris mater cui lege superna . . . Desponsans animas diuino germine complet (c. 1359)

„Isti sex uersus sequentes sunt pro triplo ad carmen illud XVI^{cim} uersuum venerat illa dies (c. 1354) que ponuntur in 3^a consideracione sermonis

ffelix illa dies toto celeberrima mundo . . . Concinimus. facite nobis hec glora detur (c. 1354)

„Ista prosa canitur conformiter ad istam Mittit ad uirginem non quemuis nuncium = (Chev. 11653)

„Ad Ioseph mittitur . . . (60' 1) . . . locet in gaudio. Explicit = Chev. 180, ed. Gerson. opp. t. IV c. 784—785.

60' 2 Hymnus | O veneranda trinitas . . . Vni trinoque domino = Chev. 13862, opp. t. IV c. 785.

„Isti uersus XXIII^{or} sequentes adaptati sunt ad musicum carmen sicut isti, Portio nature precellentis geniture etc. Et alij XII^{cim}. s. mira Ioseph, sunt pro triplo sicut ydola capillorum etc.

„Porcio nature prestancior esse Maria . . . (61) . . . Hunc thronum residet tibi gracia saluificans nos

„Maria Ioseph iusti uirtus laus mira Mariam . . . Te dominum sponsumque uocat nos redde beatos

¶ Declaracio compendiosa que veritates sint de necessitate salutis credende que de sola probabili(ta)te tenende que de pie(ta)te fidei reputande et que sint impertinentes iudicande et hoc sub distinccione uel gradu sextuplici qui ad quaternarium reducitur pro solucione dubitationis que nuper mouebatur in sermone de natuui(ta)te beate Marie virginis consideracione secunda anno 1416.

„Primus gradus ueritatum credendarum . . . (63') . . . quamuis non sit de fide. = Gersonii opp. t. II (1728) c. 22—27.

„Sermo Rmi domini (Petri) Cardinalis Cameracensis pronunciatus coram sacro concilio generali die sanctorum omnium anno M^o ccccc^o XVI°

Signum magnum apparuit in celo... apoc. XII, hec mulier que in uerbis propositis... (67')... regnat in secula seculorum, Amen.

68 Sermo (*Jacobi*) Laudensis de beato Augustino

In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen Beatissimi presulis et doctoris eximij... (70)... benedictus in secula seculorum Amen.

Sermo episcopi Laudensis in condempnacione Jo. Huss.

In nomine patris... Amen. Diuini ac summi presidij... (71)... Christus qui est benedictus, Amen = *Mansi XXVIII 546—549*.

Sermo factus in Concilio Constanciensi per dominum Mauricium in sacra theolo^a doctorem

Habeo vobis dicere. Johannis XVI... (74')... benedictus in secula Amen = *Mansi XXVIII c. 593—601*.

Sequitur sermo bonus (*Jacobi ep. Laudensis*)

Dispone domui tue quia morieris tu... (77')... in secula benedicti, Amen = *Mansi XXVIII c. 558—566*.

Sermo domini Andree (*Lascharii*) electi Poznaniensis factus coram papa in Constancia.

Pater sanctissime... ad scabellum... (79)... in secula benedictus, Amen.
= v. d. Hardt II c. 177—183. *Mansi XXVIII c. 524—527*.

Sequitur sermo factus coram rege Romaⁿ per eundem dominum episcopum

Dvm fabricator mundi... (80')... coram papa sancto = v. d. Hardt II c. 170—176. *Mansi c. 519—523*.

Sermo factus in concilio Constanciensi per magistrum Johannem Huguoneti de Metis licenciatum in legibus ambassiatorem vniuersitatis studij Auinionensis de sancto Thoma de Aquino Anno domini M^o cccc^o XVI°.

Clamauit... (84)... regnat Amen.

Sequitur sermo predicatus in concilio Constanciensi die sancti Michaelis archangeli per fratrem Iohannem Zacharie sacre theologie professorem Anno domini 14(1)5°

Gracia vobis et pax... (87')... in seculorum secula. Amen.

Sermo domini Cardinalis (*Petri*) Cameracensis factus Constancie coram sacro concilio Anno domini M^o 1416°. dominica die qua cantatur letare

Letare Iherusalem. hoc breue verbum... (92)... per omnia secula seculorum, Amen.

Sequitur sermo factus in generali Constanciensi concilio per dominum (*Gersonium*) Cancellarium Parisiensem dominica die XXI^a Iulii anno M^o cccc^o. XV.

Prosperum iter faciet... (95)... in secula seculorum Amen. = ed. v. d. Hardt t. II (1697) c. 470—485. Gersonii opp. II 2 c. 273—280. Mansi XXVIII c. 549—557.

Sermo factus in generali Constancensi concilio per dominum Episcopum Laudensem in condemnacione Ieronimi heretici de Praga.

Svpreme trinitatis nomine inuocato... (97)... benedictus. = ed. v. d. Hardt t. III (1698) c. 54—63. Mansi XXVIII c. 572—577.

Sermo factus in concilio Constancensi ipso die omnium sanctorum per venerabilem

Cantabunt canticum nouum... (99)... benedictus Amen.

Sermo synodalis magistri Petri Bertrandi cardinalis Cameracensis in Constancia in ecclesia maiori sacre theo^e professoris Parisius

OBsecro uos ut digne ambuletis... (101)... regnat deus Amen.

101' Sequitur sermo factus in missa concilij generalis per Reuerendum magistrum Gwilhelμum Kiencamp de Lochē legatum vniuersitatis studij Parisiensis ad ipsum concilium generale rectoremque eiusdem legacionis die XXIX Augusti Anno domini M^o CCCC^o XVIJ apostolica sede vacante.

Resurrexit a mortuis ideo virtutes operantur in eo... (105)... in seculis seculorum Amen.

Tractatus de modo colligendi et componendi sermones.

Pro ut caritas vestra magis ac magis habundet... (112')... sit obscurus etc.

Explicit tractatus de modo colligendi et componendi sermones.

Epylogus de quadruplici exercicio spirituali a domino Petro Cameracensi (*de Alliaco*)

Anima deuota cupiens ad diuinam contemplacionem... (115). . in secula seculorum Amen

Explicit epylogus a domino P(etro) Cameracensi de quadruplici exercicio spirituali

mit der Zeichnung eines Kreuzes (superiora, interiora, exteriora, inferiora), darunter die 4 Verse „Mens in cruce suspendatur | Vt dilectus meditetur | Et meditando queratur | Vt querendo contempletur.

(*Petri de Alliaco*) Epistola Leuiathan ad pseudo prelatos ecclesie pro scismate confirmando.

LEuiathan princeps mundi... (116')... vt comprehendatis Amen. Aus der Wiener Hs. 11804 fol. 372^r—376^v ed. P. Tschackert, Peter von Ailli. Goth. 1877, Append. p. [15—21.]

117 Quia ritus nostre religionis Xristiane cultus pietatis est .. sine fidei lesionē.

^a I assercio Licitum est vnicuique subdito...(120)...non est seruandum
cf. Gersonii opp. t. V (1728) c. 354 sqq.

Hec cum omni Humilitate et Reuerencia dicta sunt saluis semper Iudicio meliori et correccione. R. p. v. ac sentencia cuiuscumque alterius melius sapientis

Solucion instan̄

Querantur instancie facte per magistrum Jo. de Joeß in medio istius quaterni ad tale signum +

Nichilominus tamen...(122)...precipe hoc et doce

Multa similia tam in sacra scriptura quam in dictis sanctorum faciliter possent reperiri Ex quibus potest opponens si velit contentari

Hec dicta sint sub correccione Judicij melioris

+ Iste sunt instancie quas facit magister Jo. de Jaaffs contra asserciones superius tactas

Pro declaracione prime assercionis supradicte placeat attendere... (122')... per manus Jo. de Jarssomio... (124')... qui ad liberationem patrie talēm tirannum occidit laudem et premium accipit

Sequuntur raciones probantes aliquas asserciones quas magister Jo. Grisson et complices sui imponunt ma. Jo. Parui petentes illas per sacram Concilium condempnari

Et primo arguitur sic secundum quod per documentum nature... (126)... et sic stat illa assertio imposita ma. Jo. Parui videlicet licitum est vnicuique etc.

127 Jo. Gersonii tractatus de potestate ecclesiastica.

127,1 Potestas ecclesiastica debet ab ecclesiasticis quid et qualis... (138' 2)... que sunt in celis et in terra = opp. t. II (1728) c. 225—255⁴.

* * (unten dux In mari; es sollte die nächste Seite anfangen in mari et in omnibus abyssis.)

139 In nomine indiuidue trinitatis. pa(tris) fi(lii) et S(piritus) s(ancti).

Mecum dum tacitus ipse... (158')... trinus et unus deus benedictus in secula seculorum (Concept).

160 In nomine p. et f. et s. s.... (ecclesiastica ierarchia, de ordinibus angelorum)

159' Quia igitur... (169')... quasi per gyrum humanas mentes vertit

172 In pa. et f. et s. s.

Sapiencia edificauit sibi domum

Venerabiles viri patres fratresque... (175)... clericos

176 *De ierarchia supercelesti.*

Circa statum episcoporum...

178' *De statu laycali*

§§ Infimus status huius subcelestis domus... (179)... in qua vnum transfertur diuinum rei sue in altram

183 A numeratis autem tribus domibus quarum vna suprema... (189)... cum quis de numero status huius nobilis turpissime scandalizatur

192' Sub primam domum numquid nosti ordinem celi etc. Iob 38 (, 33)... (193)... verna est

195 In nomine domini amen

Antequam ad materiam textus progrediaris... (196')...

197, 1 In nomine Individue trinitatis

Dicuntur primo in generali circa 4^m sentenciarum vtrum post lapsum hominis... (221')... letabitur iustus cum viderit vindictam

Explic(iun)t excerpta de 4° fratris de sancto Pónano doctoris theo^o.

II. f. 222—317 (2 c., 32—38 l.) = 8 Sexterne; * *; 318—341 = 2 Sexterne.

f. 222 oben 2 Wappen in Federzeichnung, links Aquela Bohemie, rechts Aquela Vngarie

Recessit lex a sacerdotibus... Cristus Quasi nullus habetur Et a potentibus huius seculi velud peregrinus reputatur etc. = ed. v. d. Hardt I p. 13.

222' Sermo (223, 1) (Q)vasi cedrus exaltata sum in Libano... (247' 1)... Et nos cum ipso appareamus in gloria quam ipse nobis concedat etc. (auch in Clm 5375 f. 83r—108 und Erfurt Q. 150 f. 168r—191r).

Explicit sermo optimus Magistri Hainrici de Hassia de assumptione virginis gloriose Anno quadringen^o sedecimo

Sequentes v(ersus) scripsit Magister Hainricus de Oyta super sepulchro Eximij Doctoris Magistri Hainrici de Hassia felicis memorie Qui fuerunt tamquam fratres Et idem nunc etiam est mortuus proxima die post Sophie virginis

V (6 Hexameter) Mille quadringentis tribus absque salutis ab ortu... Tempus fine suum claudens qui carne quiescit etc.

247' 2 (E)dificauit dominus deus costam in mulierem Scribitur Genes. 2° ca^o ad laudem gloriose virginis .. (257' 2) .. et flos de radice eius ascendet (auch in Erfurt Q. 150 fol. 154r—162r, Clm 5375, Wien 12504) Et sic est finis sermonis Hainrici de Hassya De concepcione gloriose virginis Marie Deo gracias Amen etc.

(*Hainrici de Oyta?*) Sermo de purificacione Marie virginis etc.

258, 1 (T) vlerunt illum in Iherusalem ut sisterent eum domino Luce 2º Beatus Bernardus ..(266' 2)... glorificator noster dominus Ihesus Xpistus Marie filius per infinita secula seculorum Amen etc. (auch in Clm 5375).

(D)ixit Maria ad angelum ... Luce Iº Et in hodierno festiuitatis ewa(ngeli)o... (278, 1) .. in gloria celesti Quod nobis concedat deus qui per omnia uiuit et regnat in secula seculorum.

Explicit sermo bonus Amen

Nicolai Magni de Jawor tractatus de superstitionibus.

278, 1 (Q) voniam lumbi mei etc. Constat fidem veram caritate informatam ... (317' 2)... sed quia omnes communiter experiuntur (*Dux aliqua tempora uel loca*) *Schluss fehlt.* s. *Adolph Franz, Der Magister Nikolaus Magni de Jawor.* (Fb. 1898) S. 261.

* * 318, 1 qui non accepit ... (318' 1)... pax Cristi et comunecacio spiritus sancti sit cum omnibus uobis Amen

318' 2 *De Waldensibus.*

Hec autem sancta ecclesia... (320, 1)... glorificet nomen suum deus pater per filium in spiritu sancto cuius honor et imperium in sempiternum Amen

Sequitur de genere hereticorum diuerso qualiter et vnde processerunt Et qualis eorum secta Et quomodo discernantur a Xristianis et examinentur et iudicentur.

Fides katholica fundamentum est omnis boni... (324' 1)... numquam potest esse sine heresi scisma etc. vnuerzogenlichenn etc.

Collatio in condemnatione hereticorum.

(A)ttendite a falsis prophetis qui veniunt ad uos ... (328, 1)... ad peritorum incitamenta sufficient sicut collecte etc.

Tractatus contra Waldenses.

(Q) vamuis diuersi sunt hereses fidei katholice aduersantes... (332, 2) ... Absque synagogis facient uos etc. Vnuerschaidenlichn

Epistola responsua.

(D)lectis utinam in Xpisto fratribus uniuersis et specialiter hys quorum legacio usque ad nos peruenit tales et eorum consodales Salutem in domino Xpisto pari vicissitudine... (337' 2)... cum fide et obediencia decorata eterne retribucionis digna habeantur etc.

(P)ro fide speculacionis fratribus in Ytalia talis bonum certamen certare fidem conseruare cursum feliciter consummare... (340' 1)... honor ministrat vero pro obediencia calumpnia pro subieccione controuersa etc.

Discreto viro H. notario mē J. Quod tibi dilectus optat omne bonum... (341' 2)... impedieuit me etc.

Explicit hoc totum infunde et da michi potum

[Iste liber est magistro Johanni Spenlín]

Über die Hss. 48 und 23 s. Joh. Ulrich Pregizer (a. 1696) in: Herm. v. d. Hardt, Magnum Oecum. Constant. Concilium. I (1700) p. 12—13 und J. F. Ossinger, Bibliotheca Augustiniana (1768) p. 976.

Schild Diuersi sermones facti in concilio Constancensi.

Holzdeckel, am Rücken mit grauem Leder bezogen; 1 Lederspange, mit Metall beschlagen; ohne Buckeln.

+ 49. 175 f. (1 c.) 296 X 215, s. XV in Deutschland geschrieben.

I. f. 1—129 (50—57 l.; nur 1—2 zu 2 c.), a. 1470.

(1)—(2); 1. 2. 3 | 4. x. 5; 6—23 = 1 Novenio; 24—45 = 1 Undenio;

46—69 = 1 Duodenio; 70—81 = 1 Senio; 82—97 = 1 Octonio; 98—121 = 2 Senionen; 122—129 = 1 Quaternio.

Commentarius in III et IV. Petri Lombardi. mit Randbemerkungen.

1—2, 1 Tabula perbreuis super 3°

6 Iste est 3us liber sentenciarum magistri Petri Lombardi in quo ipse specialiter et principaliter agit de misterio nostre reparationis. Nam postquam in libro precedente videlicet 2°, pertractau(i)t de rerum omnium recreatione et institucione... (72')... Et sic dicitur lex vetus prohibuisse non animam sed manum noua vtrumque etc. Et sic est finis tertij libri sentenciarum

73 D^o I libri 4^{ti}.

(V)trum in omni lege fuerint sacramenta gracie... (125)... Et hec de hac distictione vltima et per consequens de 4to libro sentenciarum sufficient Anno domini 1470 | Deo Gracias

Capitel Vtrum In omni lege fuerunt Sacraenta gracie... (125')...

Vtrum dampnati mallent non esse quam sic esse | Deo Gracias

II. 130 (130—170 = alte Folierung 1—41)—175 (40—48 l.), a. 1477.

130—165 = 3 Sexterne;

166. 167. 168. 169. 170. 171 | 172. 173. 174. x. x. 175

Compendium moralis philosophiae.

130 Circa initium compendij moralis philosophye Dubitatur primo